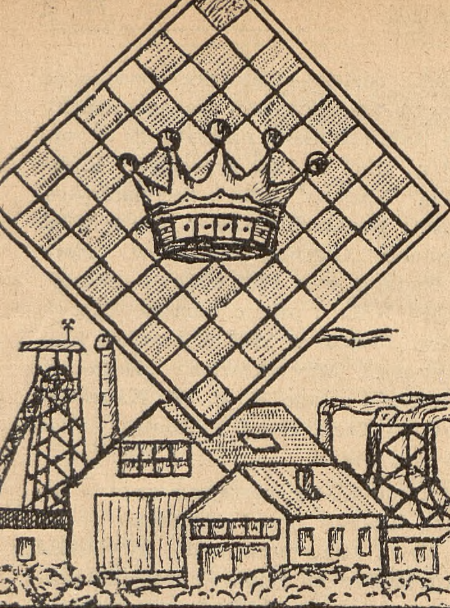

„NOWINY SZACHOWE"

MIESIĘCZNIK ŚLĄSKIEGO OKRĘGOWEGO STOWARZYSZENIA SZACHISTÓW

STOW. ZAREJ. NR 317 Konto P. K. O. Nr 307 776

Współpracownicy redakcji
R. Bąk, J. Rusek, A. Szyler, J. Lebioda, J. Marciniak, Z Paszkiewicz, J. Poloczek

ABONAMENT

rocznie	półr.	kwart.	pojed. egz
4,— zł.	2,10 zł.	110 zł	0,40 zł
dla członków Śl. Okr. Stow. Sz.			
3,— zł,	1,60 zł.	0,85 zł.	0,30 zł.

ROK III. KWIECIEŃ 1939. Nr 4

Piętnastolecie istnienia Śl. Okręg. Stowarzyszenia Szachistów 27. IV. 1924. — 27. IV. 1939.

Śląski Okręg, którego głównym inicjatorem był zarząd klubu „Pogoń" z Dębu założony został dnia 27.IV.1924 r. Na zebranie konstytucyjne przybyli delegaci klubów: 1) „1920", Lipiny, 2) „Morphy", Król. Huta, 3) „19", Katowice, 4) „1924" Ruda, 5) „Hetman", Bogucice, 6) „Caissa", Zawodzie, 7) Zw. Lub. Załęże oraz 8) „Pogoń 1924" Dąb. Okręg przyjął nazwę „Polski Związek Szachistów Wojew. Śląsk i rozpoczął pod przewodnictwem prezesa inż Radźwickiego odrazu żywą działalność. Wydawano nawet własne pismo p. t. „Szachy", które niestety w m-cu sierpniu tego samego roku zaprzestano drukować, z powodu braku odpowiednich funduszów. Związek już w pierwszych chwilach swego istnienia zakreślił sobie szeroki plan działania, w postaci stałych turniejów o indywidualne i drużynowe mistrzostwo Związku, rozgrywek drużynowych pomiędzy poszczególnemi miastami i t p.

Z powodu Zmiany miejsc pracy został zarząd zdekompletowany, ale już 17.VIII 1924 r. zwołano nadzwyczajne walne zebranie, które wybrało prezesa p. Wawrzyczka. W ciągu tego roku do związku przystąpiły kluby „Skok" — Kochłowice i „Pierwszy" — W. Hajduki, zaś wystąpił klub „Caissa" Załęże.

Następne normalne walne zebranie powierzyło kierownictwo Związku p. Dziubie.

Dzięki działalności Związku, gra szachowa znajduje na Śląsku coraz więcej zwolenników, powstają coraz to nowe kluby, urządza się imprezy na większą skalę.

W r. 1925 przyjęto klub Janów, „Goniec" — Kr. Huta, „Polonia" Świętochłowice, „Śląsk" — Świętochłowice, „1925" — Siemianowice, a wystąpiły kluby: Załęże, „Pogoń" — Dąb i „Śląsk" — Świętochłowice.

Następny kierownik Związku dr. O. Rappaport powiększył związek o dalsze trzy kluby, a mianowicie „Ognisko" — — Kr. Huta, „1916" — W. Hajduki i Policyjny — Katowice.

Jeżeli do tego czasu funkcje w zarządzie były obsadzane stale przez innych członków, to walne zebranie, dnia 31.X.1926 r. zapoczątkowało pracę trwalszą. Wybrany prezes p. Stocerz sprawuje

urząd ten przez dwa lata, a sekretarz p. Chmiel przez 5 lat.

Związek przyjmuje poza tym wiele znanych osobistości na członków dożywotnich, oraz kluby Roździeń—Szopienice i „Giermek“ — Pawłów. W 1928 r. należało do okręgu 16 klubów.

W tym roku przyjęto ponownie klub „Caissa“ — Zawodzie, a skreślono „Polonię“ — Świętochłowice. Następny rok pracy był bardzo owocny. Z pomocą prezesa okręgu p. dr. Potyki (od 4.XI.1928 r.) zabrano się do urządzenia pierwszego ogólno,polskiego turnieju o drużynowe mistrzostwo Polski. Jeżeli okręg śląski był inicjatorem rozgrywek drużynowych z dalszymi ośrodkami (1926 Kraków—Śląsk), to turniej ten stał się punktem zwrotnym w historii szachów w Polsce, gdyż stał się zawiązkiem powstania organizacyj szachowych w okręgach, chociaż już przedtem, bo 2.XII.1928 w dniu przystąpienia Śl. Okręgu do P. Z. Sz. delegaci Śląskiego Okręgowych Związków Szachowych.

W ciągu roku 1929 przyjęto sekcję Urz. Samorz., Katowice, „Azoty“, Chorzów, Stow. Zwol., Sosnowiec i kluby „Pogoń“, Dąb, „Giermek“, Pszów, a skreślono kluby „Caissa“, Zawodzie, Roździeń Szopienice, „19“, Katowice, „Hetman“, Bogucice.

Lekki zastój wykazywał rok 1930, w którym przyjęto Bielsko-Bialski Klub, a skreślono kluby Pszów, „1925“, Siemianowice i „Morphy“, z powodu fuzji z klubem „Goniec“, Kr. Huta.

Prócz normalnych corocznych turniejów zorganizowano w r 1931, 5 symultanek arcymistrza Rubinsteina, a członek „Ogniska“ p. Rybiński redaguje szeroko ujęty dział szachowy w „Polsce Zachodniej“, dzięki czemu wstępują do okręgu nast. kluby: „06“ Mysłowice, „Hetman“ Ruda, T. C. L. Tychy, Nowy Bytom, Tarn. Góry i ponownie Roździeń Szopienice i Katowice.

Wybrany dnia 19.I.1932 sekretarzem p. Gabryś, pracuje na tym stanowisku dwa lata.

W r. 1932 i 1933 rozegrano kilka rozgrywek z Krakowem, z Niem. Śląskiem,oraz rozgrywki Bielsko—Katowice—Sosnowiec i to zawsze na kilkunastu szachownicach.

Duża ilość członków należała do okręgu w 1933 r., gdyż w 1932 r. wstąpiły kluby „Roszada“ Knurów, „1925“, Siemianowice, „Hetman“, Świętochłowice i Nowa Wieś, a skreślono „Giermek“, Pawłów, „Hetman“, Ruda, a w r. 1931 kluby „Pogoń“, Dąb, „24“, Ruda i sekcję Samorz. Urz. — Katowice. Jeszcze w 1933 r. przyjęto kluby „Hetman“, Michałkowice, „Hetman“, Niedobczyce i sekcję K. P. W., Katowice, a skreślono Tarn. Góry, „Goniec“, Kr. Huta i Nową Wieś.

W styczniu 1934 r. następuje zmiana sekretarza, którego urząd obejmuje p. R. Bąk. Nowa siła wzmacnia żywotność związku jeszcze bardziej. Zakreślono szeroki plan działania, którego najważniejszą częścią był drugi ogólno-polski turniej o drużynowe mistrzostwo Polski, któremu pismo „Szachista“ poświęca specjalny zeszyt. Korespondent tego pisma tak pisze: „Zorganizowanie również i drugiego turnieju ogólno-polskiego przez Związek Śląski, jest dowodem wielkiej jego żywotności, oraz talentu organizacyjnego ludzi stojących na czele Związku“. W tym też roku podnosi się liczba członków okręgu na 22, gdyż przystępują kluby: „Wujek“, Katowice, Orzegów, K. S. M. i Harc. Hubertus, a występują „06“ — Mysłowice, „1920“, Lipiny i „Hetman“, Świętochłowice. Słowo „występują“ oznacza właściwie skreślenie danych klubów z powodu nieżywotności, niepłacenia składek i t. p. powodów. Kluby wzgl. sekcje zazwyczaj prowadzą pracę tylko dotąd, dopóki pewnym gronem stałych zapaleńców kieruje energiczny człowiek i dopóki to grono może ponosić stałe ofiary na wydatki, które zawsze przewyższają regularne składki. Brak własnych lokali, oraz właścicieli lokali przychylnych szachom, jest prawie zawsze powodem do upadku klubu. Najdłużej utrzymują się sekcje przy innych Stow. jak kult. ośw., K. P. W., P. P. W., chociaż takowe znów rzadko kiedy mają większą ilość szachistów. W przeprowadzonych z okazji 10-cio lecia turniejach jubileuszowych brało udział ok. 80 graczy, z czego kilkunastu zdobyło wyższe upraw-

mienia. Za zasługi położone około rozwoju życia szachowego przyznano 40 członków specjalne dyplomy.

Od 1935 r. liczba klubów — członków zmalała o sekcję K. S. M. i kluby „Pierwszy" Stow. Sosnowiec i „1925", Siemianowice. Do Okręgu przystępuje sekcja Rezerw, Dąb, która niestety już 2 lata później zawiesza swoją działalność. W tym czasie okręg zajęty był zbieraniem funduszu olimpijskiego oraz opracowaniem nowych statutów, które zatwierdzono dnia 10.IV.1935 r.

W r. 1936 wstępują sekcje P.P.W., Z.S. Zgoda, „Jedność" i klub Radzionków, a skreślono TCL Tychy, Polic., „Roszada", Knurów, „Śląsk", Kochłowice, „Hetman" Niedobczyce i Orzegów.

Ponieważ niektórzy tylko członkowie zarządu wypełniają należycie swoje obowiązki, walne zebranie delegatów decyduje się odmłodzić skład zarządu co przynosi wkrótce bardzo dodatnie wyniki. Co prawda skreślono jeszcze nieżywotne oddz. Harc. Hubertus, Rez. Dąb i Katowice, ale przyjęto „Świetlicę", Ruda, „Resursę", Dąbrowa i sekcję Z.Z.P.I.U.S., Sosnowiec.

Już w kwietniu 1937 r. okręg wydaje własny biuletyn, który w 9 mies. później przekształca się na stały drukowany miesięcznik.

Przystępują nowe oddziały Tarn. Góry i Cieszyn, a po przyłączeniu Zaolzia do Woj. Śląskiego również oddz. Łazy, Sucha, Karwina i O.M.P. Godula.

Na szczególną uwagę zasługują rozgrywki drużynowe. Ufundowany w 1927 r. przez Magistrat m. Królewskiej Huty puchar jest coraz to w innych rękach, gdyż żaden z klubów nie umiał go zdobyć przez trzy razy z rzędu.

Rozgrywane od kilku lat spotkania z repr. Krakowa o puchar inż. Żukowskiego wykazują dla śląska saldo niekorzystne. Częściową winę ponoszą tu również nasi silniejsi gracze, którzy dość często do tych rozgrywek nie przychodzą. Zatym odmłodzenie składu klas było pomysłem bardza korzystnym. Nie czekano więc na rok jubileuszowy 1939, ale już wr. 1937 przeprowadzono turnieje nadzwyczajne.

Po piętnastoletniej pracy Śląski Okręg liczy 23 oddziały. Są nimi:

1) „Ognisko" Chorzów bez przerwy od r. 1926. 2) „Wieża" Janów z kilkuletnią przerwą od r. 1925. 3) „1916" W. Hajduki od r. 1927. 4) „Chorzów" Chorzów od r. 1929. 5) Bielsko-Bialski Klub (obecnie mało aktywny) od r. 1930. 6) „Huta Pokój" Nowy Bytom (ruchliwy) od r. 1931. 7) Rożdzień Szopienice (czasowo znów nie czynny, tak jak w r. 1929-30) od r. 1931. 8) „Hetman" Michałkowice od r. 1932. 9) K. P. W. Katowice od r. 1933. 10) „Wujek" Katowice od r. 1934. 11) P.P.W. Katowice od r. 1936. 12) „Jedność" (obecnie Katowickie Koło Szachistów), Katowice od r. 1936. 13) „Szach Mat" Radzionków od r. 1936. 14) Z. S. Zgoda od r. 1936. 15) „Resursa" Dąbrowa Górn. od r. 1937. 16) Z.Z.P.I.U.S. Sosnowiec od r. 1937. 17) Tarnowskie Góry (ponownie) od r. 1938. 18) „Świetlica" Ruda Śl. od r. 1938. i z początkiem roku 1939 przyjęte. 19) Cieszyn Wschodni. 20) O.M.P. Godula. 21) Łazy (Zaolzie). 22) K. S. „Polonia" Karwina (Zaolzie). 23) Sucha Dolna (Zaolzie).

Na specjalne wyróżnienie zasługują „Ognisko", „Chorzów", „Huta Pokój", „Hetman", P.P.W., a ostatnio i „1916", „Wujek", „Jedność", „Szach Mat".

Kierownik klubu „Hetman", p. Zogata założył przed kilku laty bardzo liczne koło szkolne, które już obecnie dało oddz. „Hetman", kilku dobrych talentów.

Zaolzie,na którym to terenie istniało wiele klubów szachowych, do norm dawnych jeszcze nie wróciło.

Jak przedstawia się siła ilościowa łączna całego okręgu, tego dokładnie podać nie można. Jednak śląski okręg zajęty wychowaniem mas, może być spokojny o swoją przyszłość.

Wybicie się w Śl. Okręgu nie jest łatwe. Bardzo rygorystyczne i dokładnie przestrzegane przepisy pozwalają na wybijanie się powolne, ale tylko wytrwałym graczom.

Niestety duże wydatki wyczerpały całkowicie kasę okręgu (dwa turn. druż. Polski po 5000 zł., olimpiada ok. 5000 zł.) Mimo wszystko okręg zamierza przeprowadzić cały program jubileuszowy. Może

będziemy zmuszeni prosić o pewne fundusze jednak nic nie może zrazić, pracować będziemy w miarę sił i możności.

Praca bezinteresowna Śląskiego Okręgu jest znana w całej Polsce. Wychodzimy poza ramy Śl. Okręgu za pośrednictwem bardzo taniego miesięcznika „Nowiny Szachowe", dostępnego każdemu. Współpracujemy z tymi, którzy do tej współpracy okazują zrozumienie i chęć, chociaż — takich jest w Polsce jeszcze mało. Jako jedyni w Polsce pośredniczymy i dostarczamy wszystkim taniego sprzętu i przyborów szachowych, bez jakiegokolwiek zysku. I znów brak odpow. funduszów nie pozwala nam na rozwinięcie składnicy. Tylko słowa uznania innych pobudzają nas do dalszej ofiarnej pracy.

Poziom gry jest również nienajgorszy, jeżeli weźmie się pod uwagę wynik p. Ulczoka (kl. II) w turnieju eleminacyjnym. Takich wytrwałych mamy bardzo wielu

A oto nasz program na najbliższy okres:

W niedzielę dnia 23 kwietnia 1939 w lokalu P.P.W. Katowice
godz. 10.— zebranie sekcji problemistów
godz. 14.— mecz Kraków — Śląsk
godz. 15.— zebranie prezesów oddziałów i kierowników sekcyj oraz wspólna fotografia.

W maju — wysyłka Polskiego kalendarza Szachowego.

W czerwcu — mecz na 50-ciu szachownicach Katowice — Chorzów.

We wrześniu — turniej elemin. do drużynowego turn. m. Polski i mistrzostwo m. Cieszyna.

W październiku — turniej druż. o mistrzostwo Polski.

W listopadzie i grudniu kongres Śl. okręgu.

Poza tym przewidziane są symultanki jednego z najlepszych mistrzów Polskich w różnych ośrodkach okręgu, oraz w czasie drużyn. turn. mistrz. Polski — Pierwszy Wszechpolski Zjazd Problemistów.

DZIAŁ PARTII

PARTIA Nr. 17.

Z turnieju w Leningradzie

Obrona hiszpańska.

Białe: **Löwenfisz** Czarne: **Keres**

1. e2 — e4 e7 — e5
2. Sg1 — f3 Sb8 — c6
3. Gf1 — b5 a7 — a6
4. Gb5 — a4 Sg8 — f6
5. 0 — 0 Gf8 — e7
6. Wf1 — e1 b7 — b5
7. Ga4 — b3 d7 — d6
8. c2 — c3 0 — 0
9. a2 — a4 b5 — b4!

Zazwyczaj a 2 — a 4 po rozsadzie czarnych nie ma wielkiej wartości. Keres broni partii hiszpańskiej oryginalnie, wyzyskując właśnie tę okoliczność. Białe nie spostrzegły, że teraz będą opóźnione w rozwoju.

10. d2 — d4 e5 × d4!
11. c3 × d4 Gc8 — g4

Lepiej, żeby białe nie pozwalały na to posunięcie.

12. Gc1 — e3 Sc6 — a5
13. Gb3 — c2 c7 — c5!

Posunięcie to nabiera siły przez obecność piona czarnego na b 4.

14. b2 — b3 Sf6 — d7
15. Sb1 — d2 Ge7 — f6
16. Hd1 — b1 h7 — h6

Łatwo odparta słaba groźba.

17. Wa1 — a2? Sa5 — c6

Zadziwiająca rzecz, w jakich trudnościach znalazły się białe wskutek klina, wbitego im na b4! Szampion Rosji sowieckiej próbuje wydobyć się zapomocą posunięć dziwacznych, gmatwających tylko położenie.

18. Ge3 — f4? . . . .

Kombinacja niezdrowa, którą Keres wyzyskuje z całym swoim talentem. Keres w tym turnieju doznał wielu niepowodzeń niezrozumiałych — może wskutek choroby? Partia niniejsza go rehabilituje.

18. . . . . Gg4 × f3
19. Sd2 × f3 Sc6 × d4!
20. Gf4 × d6 Sd4 × f3
21. g2 × f3 Gf6 — e5!!

Oto pointa. Czarne, rozbiwszy skrzydła Króla białego, oddają jakość dla ataku o potężnej sile, opartej o strategicznie świetną pozycję.

22.	Gd6 × f8	Hd8 — h4
23.	Gc2 — d3	Hh4 × h2†
24.	Kg1 — f1	Sd7 × f8
25.	Kf1 — e2	Sf8 — e6!
26.	Gd3 — c4	Se6 — f4†
27.	Ke2 — d1	Wa8 — d8†
28.	Gc4 — d5	Hd2 — g2

Białe są zgubione.

29.	Wa2 — d2	Hg2 × f3†
30.	Kd1 — c2	Sf4 × d5!
31.	e4 × d5	Ge5 — c3
32.	We1 — e3	Hf3 — f5†
33.	Wd2 — d3	Hf5 × f2†
34.	Kc2 — d1	f7 — f5!

Straszną siłę ma Goniec na c 3 przy stłoczonych białych Wieach. Radzimy przestudiować tę pozycję.

35.	Hb1 — c1	f5 — f4
36.	We3 — e7	Wd8 — d6!
37.	We7 — e6	Wd6 × e6
38.	d5 × e6	Hf2 — e1†
39.	Kd1 — c2	He1 — e2†

Białe poddały się. Muszą stracić jakość i wymienić Hetmany — co oczywiście prowadzi prosto do przegranej.

Wspaniała partia!

Uwagi wg. „Kuriera Warszawskiego".

—O—

PARTIA Nr. 18.

Z turnieju A. V. R. O. 1938.

INDYJSKA.

Białe: **Flohr.** Czarne: **Rzeszewski.**

Czas namysłu

min.	sek.			min.	sek.
	0	1. d4	Sf6	4	0
	30	2. c4	e6		30
	0	3. Sc3	Gb4	2	30
	30	4. Hc2	d5	6	30
	30	5. c × d	H × d5		0
7	0	6. Sf6	c5	2	0
	30	7. Gd2	G × c3	3	30
1	0	8. G × c3	c × d	2	0
	0	9. S × d4	0 — 0	3	30
5	0	10. e3	e5	17	30
15	30	11. Sf3	Sc6	2	30
	30	12. Ge2	Gg4	10	30
5	0	13. h3	Gh5	6	30
	30	14. 0 — 0	Wfd8	30	0
26	0	15. a3	Gg6	7	30
1	0	16. Hc1	Se4	4	30
10	8	17. Wd1	Hc5	5	30
	0	18. W × d8+	W×d8		0
	30	19. Ge1	He7	3	0
1	30	20. b4	Sb8	5	0
1	0	21. Hb2	f6		30
4	30	22. Wc1	Gf7		0
3	0	23. Hb1	Sd6		30
5	0	24. b5	Sd7		30
1	30	25. Ga5	Sb6	7	0
2	30	26. Sd2	g6	2	0
4	0	27. e4	Remis		

Czas wg. „Chess".

—O—

PARTIA Nr. 19.

Z turnieju Kemeri 1939.

SYCYLIJSKA.

Białe: **Mikenas.** Czarne: **Dreiberg.**

1.	e2 — e4	c7 — c5
2.	Sg1 — f3	e7 — e6
3.	d2 — d4	c5 × d4
4.	Sf3 × d4	Sg8 — f6
5.	Sb1 — c3	Gf8 — b4
6.	Sd5 — b5	d7 — d5
7.	e4 — e5	Sf6 — d7
8.	Hd1 — g4	Gb4 — f8
9.	Gc1 — g5	Hd8 — a5
10.	Hg4 — a4!	Ha5 — b6
11.	0 — 0 — 0	Gf8 — c5
12.	b2 — b4	Gc5 — e7
13.	Gg5 × e7	Ke8 × e7
14.	Wd1 × d5	Hb6 × f2
15.	Sb5 — c7	e6 × d5
16.	S × d5+	Ke7 — d8
17.	Gf1 — b5	Hf2 — d4
18.	e5 — e6!	Hd4 — a1+
19.	Kc1 — d2	Ha1 — d4+
20.	Gb5 — d3	Sb8 — c6?
21.	Ha4 × c6!	Hd4 — f2+
22.	Kd2 — d1	Wh8 — e8
23.	e6 × d7	Gc8 × d7
24.	Hc6 × b7	Gd7 — g4+
25.	Kd1 — c1	We8 — e1+
26.	Kc1 — b2	Wa8 — c8
27.	Wh1 × e1	Hf2 × e1
28.	Hb7 × a7	He1 — e5 +
29.	c2 — c3	He1 — e5
30.	Ha7 — c5	He1 — d2×
31.	Gd3 —c2	

Czarne poddały się.

—O—

PARTIA Nr. 20.

Z meczu Kraków—Śląsk 15.I.1939.

Obrona indyjska.

Białe: **Spritzer** (Kraków) Czarne: **Zogata** (Śląsk)

1.	d2 — d4	Sg8 — f6
2.	Sg1 — f3	e7 — e6
3.	c2 — c4	b7 — b6
4.	Sb1 — c3	Gc8 — b7
5.	Gc1 — g5	Gf8 — e7
6.	e2 — e3	d7 — d5
7.	Gf1 — d3	Sb8 — d7
8.	Hd1 — e2	Sf6 — e4
9.	Gg5 × e7	Hd8 × e7
10.	Wa1 — c1	0 — 0
11.	0 — 0	f7 — 75
12.	c4 × d5	e6 × d5
13.	Gd3 — a6	Gb7 × a6
14.	He2 × a6	c7 — c6
1.5	a2 — a3	He7 — d6
16.	b2 — b4	Kg8 — h8
17.	Wc1 — c2	f5 — f4
18.	Wf1 — c1	f4 × e3
19.	f2 × e3	Hd6 — h6
20.	Sc3 — d1	Hh6 — h5
21.	Wc2 × c6	Sd7 — b8
22.	Ha6 — b7	Sb 8 × c6
23.	Hb7 × c6	Se4 — g5
24.	Sf3 × g5	Hh5 × g5
25.	Hc6 — c2	Wa8 — e8
26.	Hc2 — d3	We8 — e4
27.	Wc1 — c7	a7 — a5
28.	b4 — b5	Hg5 — f4
29.	Wc7 — c3	We4 × e3

Białe poddały się.

—O—

PARTIA Nr. 21.

Z turnieju o mistrzostwo m. Łodzi na rok 1939.

Obrona francuska.

Białe: **Michalec.** Czarne: **Kozłowski.**

1.	e2 — e4	e7 — e6
2.	d2 — d4	d7 — d5
3.	Sb1 — c3	d5 × e4
4.	Sc3 × e4	Sb8 — d7
5.	Gf1 — d3	Sg8 — f6
6.	Se4 — g3	Gf8 — e7
7.	Sg1 — f3	0 — 0
8.	Hd1 — e2	c7 — c5
9.	c2 — c3	b7 — b6
10.	Gc1 — e3	Gc8 — b7
11.	0 — 0 — 0	Hd8 — c7
12.	Kc1 — b1	Wa8 — c8
13.	Sf3 — g5	Wf8 — d8
14.	Wh1 — e1	h7 — h6
15.	Sg5 × f7!	Kg8 × f7
16.	Ge3 — f4	Hc7 × f4
17.	He2 × e6+	Kf7 — f8
18.	He6 × e7+	Kf8 — g8
19.	Sg3 — f5	Sf6 — e8
20.	He7 — e6+	Kg8 — h8
21.	Sf5 — e7	Se8 — c7
22.	Se7 — g6+	Kh8 — h7
23.	Sg6 × f4+	

Czarne poddały się.

—O—

PARTIA Nr. 22.

Z turnieju o mistrz. Śl. Okr. Stow. Szach., grupa II — rok 1938.

Obrona francuska.

Białe: **Karch** Czarne: **Mońka**

1.	d2 — d4	e7 — e6
2.	e2 — e4	d7 — d5
3.	Sb1 — c3	d5 × c4
4.	Sc3 × e4	Sb8 — d7
5.	Gf1 — d 3	Sg8 — f6
6.	Se4 — g3	c7 — c5
7.	c2 — c3	c5 × d4
8.	c3 × d4	Gf8 — b4+
9.	Gc1 — d2	Hd8 — a5
10.	Sg1 — f3	Gb4 × d2+
11.	Sf3 × d2	Ha5 — b4
12.	0 — 0	Hb4 × d4
13.	Sd2 — c4	g7 — g6
14.	Hd1 — e2	0 — 0
15.	Wa1 — d1	Hd4 — g4
16.	f2 — f3	Hg4 — f4
17.	Sg3 — e4	Sf6 — d5
18.	g2 — g3	Hf4 — h6
19.	Wf1 — e1	Sd7 — f6
20.	Sc4 — e5	b7 — b6
21.	Se4 × f6+	Sd5 × f6
22.	Gd3 — e4	Sf6 × e4
23.	He2 × e4	Gc8 — a6
24.	Wd1 — d7	Wa — d8
25.	Se5 × f7!	Hh6 — g7
26.	Wd7 + d8	Hg7 × f7
27.	Wd8 × f8	Kg8 × f8
28.	He4 × e6	Hf7 x e6
29.	We1 × e6	Ga6 — c4
30.	We6 — c6	Gc4 × a2
31.	Wc6 — c7	a7 — a5

32.	Wc7 — b7	Ga2 — b3
33.	Wb7 × b6	a5 — a4
34.	Kg1 — f2	Gb3 — c2
35.	Kf2 — e3	Kf8 — g7.
36.	Ke3 — d2	Gc2 — b3
37.	Wb6 × b3	

Czarne poddały się.

—O—

PARTIA Nr. 23.

Z turnieju o mistrz. Śl. Okr. Stow. Szach., grupa IV — rok 1938.

HOLENDERSKA.

Białe: **Bartuś** Czarne: **Garbas**

1.	d2 — d4	e7 — e6
2.	Sg1 — f3	f7 — f5
3.	Gc1 — g5	Sg8 — f6
4.	e2 — e3	Gf8 — e7
5.	Sb1 — d2	0 — 0
6.	Gf1 — c4	b7 — b6
7.	c2 — c3	Gc8 — b7
8.	0 — 0	d7 — d5
9.	Gc4 — b3	Ge7 — d6
10.	Sf3 — e5	Sb8 — d7
11.	Se5 × d7	Hd8 + d7
12.	Wa1 — c1	Hd7 — c6
13.	Sd2 — f3	Sf6 — e4
14.	Gg5 — h4	Hc6 — e8
15.	Gh4 — g3	Se4 × g3
16.	h2 × g3	Wf8 — f6
17.	Sf3 — e5	c7 — c5
18.	Hd1 — f3	g7 — g5
19.	Wf1 — d1	Gd6 × e5
20.	d4 × e5	Hf6 — h6
21.	Kg1 — f1	g5 — g4
22.	Hf3 — f4	He8 — h5
23.	Kf1 — e2	Hh5 — g6
24.	Wd1 — h1	Wh6 —h5
25.	Ke2 — d2	c2 — c4
26.	Gb3 — c2	b6 — b5
27.	Wh1 — h4	Wh5 × h4
28.	g3 × h4	h7 — h5
29.	g2 — g3	a7 — a5
30.	Hf4 — d4	Hg6 — e8
31.	Hd4 × b6	He6 — c6
32.	Hb6 — d4	Hc6 — e8
33.	Hd4 — f4	He8 — f7
34.	Gc2 — d1	Kg8 — h7
35.	f2 — f3	Wa8 — f8
36.	f3 × g4	f5 × g4
37.	Gd1 — c2+	Kh7 — h8
38.	Hf4 — h6+	Kh8 — g8
39.	Wc1 — f1!	Hf7 — g7
40.	Gc2 — h7+!	

Czarne poddały się.

—O—

PARTIA Nr. 24.

Z turnieju o mistrostwo B. B. Kl. Sz. 1937.

Obrona sycylijska.

Białe: **Bundke** Czarne: **Krysta**

1.	e2 — e4	c7 — c5
2.	Sb1 — c3	e7 — e6
3.	d2 — d4	c5 × d4
4.	Hd1 × d4	Sb8 — c6
5.	Hd4 — d1	Sg8 — f6
6.	a2 — a3	....

Ażeby niedopuścić do związania Sc3 Białe mają już pewne trudności w rozwoju swych figur.

6.	....	a7 — a6
7.	Gc1 — e3	Gf8 — e7
8.	f2 — f4	d7 — d5
9.	e4 × d5	e6 × d5
10.	Sg1 — f3	0 — 0
11.	Gf1 — e2	Wf8 — e8
12.	Hd1 — d3	g7 — g6
13.	Sf3 — d4	....

Umożliwia atak czarnym, które mają już przewagę dzięki doskonałej pozycji wieży na linii „e".

13.	....	Sf6 — g4!

Z groźbą 14.... Sxe3 Gh4+.

14.	Ge2 × g4	....

Lepiej było bronić się przez 14. Sd1!

14	....	Ge7 — h4+!
15.	g2 — g3?	....

Decydujący błąd! Należało odejść królem na d2. Po posunięciu w tekście białe forsownie przegrywają.

15.	....	Sc6 × d4
16.	Hd3 × d4	Gh4 — f6
17.	Hd4 — d3	Gc8 × g4
18.	Sc3 × d5	....

Groziło zdobcyie figury przez 18 .... d4.

18.	....	Gf6 × b2
19.	Wa1 — b1	Gg4 — f3
20.	Wh1 — g1	Hd8 × d5!
21.	Wb1 × b2	Hd5 × d3
22.	c2 × d3	We8 × e3+

i czarne wygrały figurę, wobec czego białe poddały się.

Uwagi: J. Ruska.

—O—

PARTIA Nr. 25.

Z rozgr. druż. o m. Śl. Okręgu na r. 1939.

FRANCUSKA.

Białe: **inż. Fiszer** Czarne: **Chrostek**

„Wujek", Katowice „Wieża", Janów

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sd2 c5, 4. Sf3 Sc6, 5. Gb5 Gd7, 6. c3 c×d4, 7. G+c6 b×c6, 8. S×d4 e5, 9. Sb3 Sf6, 10. e×d c×d, 11. 0—0 Gd6, 12. Sf3 e4, 13. Sfd4 Sg4, 14. h3 Hh4, 15. Sf5 Gh2+, 16.Kh1 G×f5, 17. H×d5 Gb8, 18. H×f5 0—0, 19. H×g4 H×g4, 20. G×g4 f5, 21. g×f5 W×f5, 22. We1 Wh5, 23. Kg1 Gh2+, 24. Kf1 We8, 25. Ge3 a5, 26. g3 G×g3, 27. f×g3 Wh2, 28. We2 Wf8, 29. Wf2 G×f2, 30.G×f2 e3, 31. Ke2 W×f2+, 32. K×e3 W×b2, 33. S×a5.

Czarne poddały się.

—O—

PARTIA Nr. 26.

INDYJSKA.

Białe: **Labus** Czarne: **Płaczek**

„Huta Pokój", N. Bytom Z. S. Zgoda

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. Sc3 Gg7, 4. e4 0—0, 5. e5 Se8, 6. Sf3 d6, 7. Gf4 Gg4, 8. Ge2 Sd7, 9. h3 G×f3, 10. G×f3 d×e5, 11. d×e5 Sxe5, 12. Gxe5 Gxe5, 13. Hb3 Wb8, 14. Wd1 Hc8, 15. Sd5 Gd6, 16. He3 He6, 17. H×e6 f×e6, 18. Sc3 Sf6, 19.0—0 e5, 20. a3 c5, 21. Sb5 e4, 22.Ge2 Ge5, 23. Sc3 Gd4, 24. Kh1 e5, 25. g4 e3, 26. f×e3 G×e3, 27. Sd5 S×d5, 28. c×d5 Gd4, 29. b3 a6, 30. W×f8+Wxf8, 31. Wf1 W×f1+, 32. G×f1 Kf7, 33. Kg2 e4, 34. a4 Ke7, 35. Gc4 Kd6, 36. Kg3 g5.

Remis

—O—

PARTIA Nr. 27.

Z turnieju o mistrzostwo Śląska na 1937 r.

HOLENDERSKA.

Białe: **Balcarek** Czarne: **Prof. Zawadzki**

1. d2—d4 e7—e6, 2. c2—c4 f7—f5, 3. Sb1—c3 Sg8—f6, 4.Sg1—f3 b7—b6 5. e2—e3 Gc8—b7, 6. Gf1—d3 Gf8—b4! 7. 0—0 0—0, 8. a2—a3, Gb4×c3, 9. b2×c3 Sf6—e4, 10.Hd1—c2 d7—d6, 11. Sf3—d2 d6—d5, 12. c4×d5 e6×d5, 13. f2—f3 Se4—d6, 14. Gc1—b2 Sb8—d7, 15. Wa1—e1 Hd8—g5, 16. Gb2—c1 Hg5—g6, 17. f3—f4 c7—c5, 18. Sd2—f3 c5—c4, 19. Gd2—e2 Hg6—e6, 20. Sf3—g5 He6—e7, 21. Kg1—h1 g7—g6, 22. g2—g4 Kg8—h8 23. g4×f5 g6×f5, 24Ge2—f3 h7—h6, 25. Sg5—h3 He7—h4, 26. Sh3—f2 Sd7—f6, 27. Wf1—g1 Wf8—g8, 28. Wg1×g8 Wa8×g8, 29. We1—g1 Sf6 g4, 30. Sf2×g4 f5×g4, 31. Hc2—g2 g4—g3!, 32.Gc1—d2 Sd6—f5, 33. h2—h3 Gb7—c8, 34. Gd2—e1 Sf5×e3, 35. Ge1×g3 Se3×g2, 36. Gg3×h4 Sg2×h4, 37. Wg1×g8 K×g8, 38.Gf3 xd5+ Kg8—g7, 39. Gd5xc4 Gc8×h3, 40. Kh1—h2 Gh3—d7, 41. Gc4—d3 Sh3—f5, 42, Gd3—e4 Kg7—f6, 43. Kh2—g2 Sf5—d6, 44. Ge4—d3 Gd7—c6+, 45. Kg2—h3 Gc6—e4, 46. Gd3—e2 Sd6—f5, 47. Ge2—b5 Ge4 f3, 48. Gb5—d7 h6—h5, 49. a3—a4 a7—a5, 50. Kh3—h2 Gf3—g4, 51. Gd7—c6 Kf6—e6, 52.Kh2—g2 Ke6—d6, 53. Gc6—e4 h5—h4, 54. Kg2—f2 Sf5—e7, 55, c3—c4 Se7—f5, 56. c4—c5+ b6×c5, 57. d4×c5+Kd6×c5, 58. Ge4—d3 Kc5—d4, 59. Gd3—c2 Sf5—e3, 60. Gc2—g6 Se3—d5.

Białe poddały się.

—O—

KRONIKA

KRAJOWA:

WARSZAWA. W styczniu 1939 r. zakończył się turniej szachowy o mistrzostwo Warsz. Tow. Zwol. Gry Szach. Zaszczytne i zasłużone pierwsze miejsce zajął Najdorf — 13 p., w 14 grach zremisował tylko z Kierstem i Żupnickim. Dalsze miejsca zajęli: II mistrz Przepiórka — 11½

p., III Szapiro — 10 p., IV Jagielski — 9 1/2 p., V i VII Kierst, inż. Pilz po 9. p., VII. dr. Sückgold, VIII Plater, IX. Żupnicki, X. Pytlakowski, XI. Danneman, XII. Bartecki, XIII. dr. Hermanowa, XIV. Siarkiewicz i XV. Sobolewski.

RADOM. W lutym 1939 r. drużyna K. P. W. Skarżysko pokonała drużynę Stow. Rodzina Urzędnicza w Radomiu w stosunku 6 1/2 : 3 1/2.

ŁÓDŹ. Mistrzostwo m. Łodzi zdobył Appel 9 p., II m. Kolski 9 p., III m. Regedziński 8 p., IV i V m. Szpiro i Tandetnik po 6 p. Bliższe szczegóły podamy w nast. numerze.

INOWROCŁAW. W turnieju o mistrzostwo na rok 1939, pierwsze miejsce i puchar przechodni uzyskał Nowacki, zdobywając 8 1/2 p. na 11 możliwych. Dalsze miejsca zajęli: II. Szałkiewicz 7 1/2 p., III — IV. Ziółkowski i Drogowski po 7 p., V — VII Chybicki, Górny i Konarkowski po 6 1/2 p., VIII i IX Rysy i Hajek po 4 1/2 p., X Ciesielski — 4 p., XI Stasiaczek — 3 p. i XII Filisiewicz 1/2 p.

Walka była bardzo zacięta i na wysokim poziomie: np. ostatnia runda decydowała, kto zajmie drugie, a kto piąte,- czy siódme miejsce. Mistrz Nowacki zdobył tytuł i puchar po raz drugi.

KRAKÓW. Krak. Klub Szach. (ul. Felicjanek 6) tworzy Okręgowy Związek Szachowy. Życzymy powodzenia!

ŁWÓW. Po rozegranej rundzie wiosennej mistrz. druż. m. Lwowa na rok 1939 kolejność drużyn jest następująca: 1) Ż. K. S. „Dror" 30,5 p., 2) Z. Z. K. „Hełm I" 26 p., 3) O. K. O. Snopków 20,5 p., 4) T. S. Ł. Lewandówka 19 p., 5) Z. Z. K. „Hełm II" 4 p. Lwowski Klub niestety wycofał się z rozgrywek.

Staraniem Lw. Okr. Zw. przeprowadzono również mistrzostwa juniorów, (8—14 lat) które dały nast. wynik 1) T. S. L. Lewandówka 7,5 p., 2) Strzelec Zimna Woda 4,5 p., 3) O. K. O. Snopków 0 p.

KRAKÓW. Wynik turnieju o m. Krak. Klubu jest nast.: I — II m. Błaszczak i Szmek po 10 p., III m. Górkiewicz 8,5 p., IV — V Moczek i Unger po 7 p., VI — VII Bojczuk i Heydok po 5 1/2 p. Dwaj pierwsi rozegrają pomiędzy sobą decydujący mecz o tytuł mistrza.

ZAGRANICZNA:

RYGA. Turniej mistrzów w Kemeri zakończył się zwycięstwem Flohra, który zdobył 12 p. przed Stahlbergiem i Szabem po 11 p. Dalej znaleźli się Mikenas 10 1/2 p., Böök 10 p., Feigin 9 p., Bogolubow 8 1/2 p., Petrow 8 p., Dreiberg 6,5 p., dr. Hasenfuss 6 p., Apszenek i Melugalis po 5,5 p., Koblenc i Solmanis po 5 p., Besruczko 4 p.,

W turnieju błyskawicznym zwyciężył Mikenas i Chodakowski po 4 p. przed Apszenckiem 2 1/2 p., Opoceńskim 2 p., Szabem 1 1/2 p. i Bergiem 1 p.

OSLO. Nie złym, a bardzo oryginalnym pomysłem było urządzenie loterii publicznej, którą urządzał Norweski Związek Szachowy, aby tym sposobem zdobyć fundusze na wysłanie swej reprezentacji do Argentyny.

BUDAPESZT. W turnieju im. Karanthy'ego zwyciężył G. Barcza i Szabo po 13 p. przed L. Steinerem 12 p.

HELSINGFORS. Olimpiada stustudentów krajów bałtyckich (Finlandia, Estonia, Łotwa i Litwa) zakończyła się następującym wynikiem: Łotwa 7 p., Estonia 6 p., Finlandia i Litwa po 5 1/2 p. Keres udziału nie brał.

RYGA. Mecz międzypaństwowy Estonia — Łotwa zakończył się zwycięstwem Estonii w stosunku

$10^{1/2} : 5^{1/2}$. Keres, grający na pierwszym miejscu, wygrał obie gry z Petrowem.

KOWNO. Reprezentacja Estonii wygrała mecz z reprezentacją Litwy w stosunku 10 : 4.

KOMUNIKATY

1) Zapowiadany od dłuższego czasu

Polski Kalendarz Szachowy

jest on właściwie małą encyklopedią szachową, która zawierać będzie: kalendarz na lata 1939 i 1940 r., wszelkie przepisy rozgrywek, tabele ocen, tabele kojarzeń, nomenklaturę debiutów, artykuły o życiu szachowym, rozgrywkach FIDE, organizazacji turniejów i problemistyce, wyniki różnych turniejów, spis literatury szachowej, wybrane partie, formularze do zapisywania partyj i zadań, tabele wyników, statut P. Zw Szach., zadania, spis adresów mistrzów szach., problemistów, organizatorów, członków zarządów P. Zw. Szach. i Okręgów, oraz wiele innego materiału szachowego, będzie wydany i rozesłany już w maju b.r.

Jak z tego wykazu widać, w kalendarzu każdy znajdzie coś dla siebie — i mistrzowie, i szerokie rzesze szachistów, i problemiści, i organizatorzy turniejów, jak i ten, którego cośkolwiek interesuje gra królewska.

Całość obejmie około 240 stron druku (form. 11x15 cm.).

Wpłacającym kwotę 2,50 zł. na nasze konto P. K. O. 307 776 do dnia 10.V b.r. wyślemy kalendarz bez pobrania opłaty za przesyłkę — natomiast wszyscy inni należytość + porto. Zamawiający większą ilość egzemplarzy i uiszczający należytość do dnia 9.V b.r., otrzymają kilka dalszych egzpl. kalendarza bezpłatnie.

—O—

2) Wszystkim kierownikom sekcyj i prezesom oddziałów zwracamy uwagę na program jubileuszowy, który będzie dokładnie omawiany na zebraniu prezesów (dn. 23.IV.39, godz. 15, lokal P. P. W.). Każdy klub powinien być zastąpiony!!

—O—

3) Na mecz z repr. Krakowa (dnia 23.IV.39 o godz. 13,45) upraszamy o przybycie do lokalu P. P. W. Katowice nast.: pp.: dr. Potyka, Anioł, Arendt, Krysta, Pokorski, Dąbek, Rusek, Ulczok, Karch, Monka, Wybraniec, Żurek, Pyrlik, Szmigielok, Zogata, Tomanek, Kukuczka, mgr. Moczek, Kandzia, Sojka, Palik, Hatwich, Lokiez, Labus. Skład drużyny ustalony zostanie na miejscu.

—O—

4) Wszyscy problemiści jak również i ci członkowie, którzy pragną poświęcić się problemistyce, powinni przybyć w niedzielę dnia 23.IV.39 r. o godz. 10 do lokalu P. P. W. na zebranie problemistów. Referat wygłosi p. J. Rusek.

—O—

5) Zaległości za składki i abonament „Nowin" prosimy wpłacić na nasze konto P. K. O. 307 776 lub też w dniu 23.IV.39 do rąk skarbnika.

SPROSTOWANIE.

W zadaniu nr. 63 (Rusek) zamieszczonym w nr. 1 ma być czarny Hc2.

W zadaniu nr. 64 (Pieprzyk) nr. 2 ma być biały Gf1.

—O—

Uwagi do partii nr. 11 umieścił p. Dąbek.

—O—

Termin nadesłania rozwiązań zadań nr. 61 — 78 przesuwa się na 5 maja 1939 r. moja 1939 r.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. T. Płaczek, Świętochłowice. Zadanie konkursowe nie przedstawia podany temat (Goethart).

Odpowiedź redakcji w ostatnim numerze skierowaną do p. Grzesika odnosi się do p. Stempienia, a odpowiedź dla p. F. Grzesika brzmi: — Trzychodówka (temat kontrsz.) posiada duale, a wstęp zawiera bicie figury.

Rozwiązanie zadań.

Nr. 52. **Rusek.** 1. Gc7 — b8! grozi 2. Hd5+, K X d5 mat. 1. ..... Wc5 2. He6+ H X e6 mat; 1..... We3 2. Sd8+, WXd8 mat; 1..... Wd3, 2. He6+, Kc5! (H, WXe6) mat.

Nr. 53. **Svoboda.** 1. Hd7 — e6! grozi 2. He4+, G X e4; 3. Wf3+, G X f3 mat. 1..... Gg8; 2. Hc4+, G X c4; 3. Wb3+, G X b3 mat. 1.... Ge4!; 2. Wf3+, GXf3; 3. He2+, G X e2 mat.

Praca o lekkim układzie znanego czeskiego kompozytora samomatów.

Nr. 54. **Svoboda.** 1. Sf5 — d4! tempo, GXd7; Wb5+, G X b5; 3. S X a4+, G X a4; 4. Sb3+, G X b3 mat; 1.... G X f7; 2. Sb3+, aXb3; 3. Wd — b6+, K X d5; 4 Hh5+, G X h5 mat.

Dwie grupy echowe — pozycja jednak nieco przeładowana białymi figurami.

55.**Pieprzyk**—1. Sf3 — d2! grozi 2. Sc4 mat. Uwalnianie białego hetmana. Duale po 1.... Sd7 i 1.... Se4 są usprawiedliwione tym, że na każde odejście Sc5 (z wyjątkim 1.... Sd3!) jest przygotowany mat (2. Se4).

56. **Płaczek** — 1. Sd7 — b6 z groźbą 2. Sd5 mat. Grę główną tworzą dwie przesłony Wg3, połączone z uwolnieniem białego hetmana. 1...., Sf3 2. Hc4 mat; 1...., Wf3 2. Hc5 mat.

57. **Paszkiewicz** — 1. Sf8 — d7. Wstęp widoczny i dlatego słaby. P. Płaczek proponuje przesunąć b—Sf8 na d7, zaś białego H na g8. „White to play" 1. Hg8 — f7! z zamianą mata po 1..... K X d7.

58.**Rusek** — 1. Ga2 — b1! gr. 2. Sd4 mat

59. **Rusek** — 1. Se2 — c1! tempo, d2Xc1 H; 2. We3+, (2. He1+?, He3!!) H X e3 mat; 1...., d X c1 W; 2. He1+, W X e1 mat; 1...., d X c1 G; We3+ i t. d.; 1...., d X c1 S; 2. He2+, S X c2 mat. Temat wykupna figur o dobrej złudnej grze (1...., d X cH; 2. He1+?), w pierwszej odmianie.

60. **Rusinowski** — 1. Wb2 — c2!; Kf1; 2. Hg2+, Ke1; 3. Hf2+, Kd1; 4. Wc1 , K X c1; 5. Hc2+, K X c2 mat. Samomat —miniatura o dobrym wstępie. Jak donosi p. Limbach, zadanie to jest zupełną kopią jego pracy. Prosimy porównać:

S. Limbach, „L'Echiquier" 1927. Białe: Ka1, Hd5, Wb2, pion a2 (4) Czarne: Kg1, Wh1, pion h2 (3) samomat w 5 pos. 1. Wb2 — c2! i t. d.

(J. A. R.)

Uwaga: Zadanie nr. 49. (Pieprzyk), posiada rozw. ub. 1. H (W) X d2!

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Zadania — J.A.Rusek, Komorowice 28 B p. Biała k. Bielska. Partie — Z. Paszkiewicz, Chorzów II, ul. 3-go Maja 98. Kronika — J. Marciniak, Katowice II, ul. Krakowska 98. Ogóln. treść — A. Szyler, Szopienice, ul. K. Miarki 1. Ogłoszenia, komunikaty — J. Lebioda, Katowice II, Krakowska 115. Zagraniczne — R. Bąk Chorzów I, ul. Konopnickiej 7 m 12.

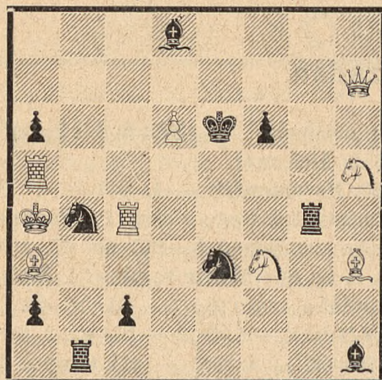
WYDAWCA: Śląskie Okręgowe Stowarzyszenie Szachistów, Katowice.

Chrześć. druk. „Nakładowa" Będzin, Pierackiego 10

DZIAŁ ZADAŃ

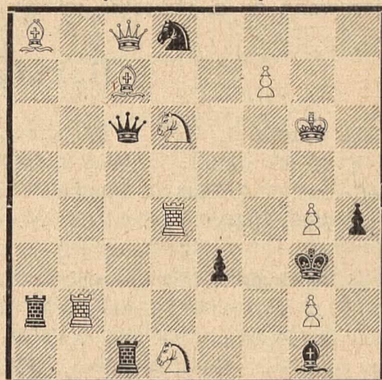
Z drugiego meczu zadaniowego Polska — Węgry.

79. **W. Hebelt,** Sucha Bala
I miejsce — temat polski

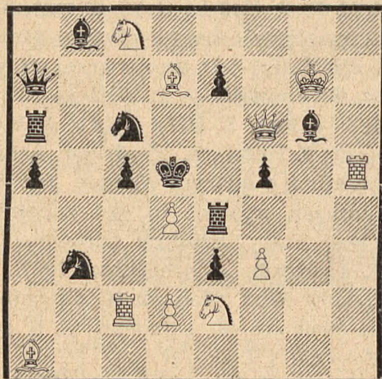
Mat w 2 posunięciach

80. **M. Wróbel,** Warszawa
II miejsce — temat polski

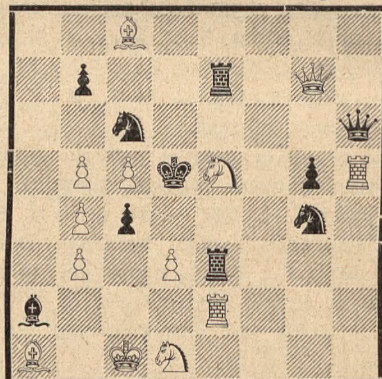
Mat w 2 posunięciach

81. **M. Wróbel,** Warszawa
I miejsce — temat węgierski

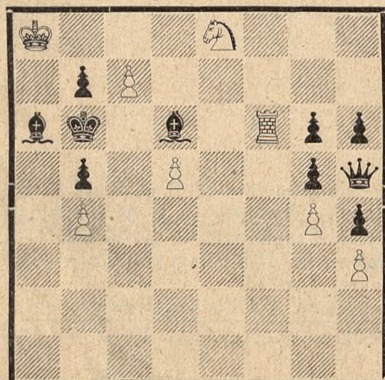
Mat w 2 posunięciach

82. **J. A. Rusek,** Komorowice.
III-IV m. ex-aegno-tem. węg.

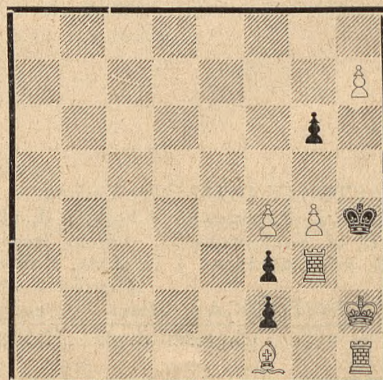
Mat w 2 posunięciach

83. **S. Limbach,** Lwów.
Oryginalne
Pośw. J. A. Puskowi

Samomat w 2 pos.

84. **J. A. Rusek,** Komorowice
Oryginalne
Pośw. S. Limbachowi.

Samomat w 3 pos.